

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 148 IM. HUGONA KOŁŁATAJA
W WARSZAWIE UL. OŻAROWSKA 69
Rok szkolny 2022/2023**

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty / Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, i 1669/
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku / Dz. U. z 2018 poz. 996/ (art. 47 ust.1, pkt 4)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe / Dz. U. z 2017 poz. 60 ze zm./
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
-

Założenia ogólne

Celem doradztwa zawodowego realizowanego w szkole jest przygotowanie uczniów do refleksyjnego wyboru dalszej ścieżki kształcenia oraz zawodu.

Doradztwo zawodowe realizowane w Szkole Podstawowej nr 148 im. H. Kołłątaja w Warszawie ukierunkowane jest na:

- Rozwijanie kompetencji karierowych ucznia
- Wspieranie kompetencji doradczych nauczycieli
- Wspieranie kompetencji doradczych rodziców
- Wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń,
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych,
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy,
- rozwijanie wiedzy zawodoznawczej,

- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy,
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych,
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej
- przygotowanie do pełnienia możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika,
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie,
- rozwijanie kompetencji transferowalnych,
- rozwijanie umiejętności uczenia się,
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej,
- redukcja społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia,
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli,
- wskazanie na źródła informacji dotyczące ofert edukacyjnych i doradczych na terenie Warszawy.

Cele ukierunkowane na rodziców:

- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w zawodach,
- aktualizacja wiedzy na temat ofert warszawskich szkół ponadpodstawowych,
- aktualizacja wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych,
- udzielanie pomocy w procesie rozpoznawania predyspozycji zawodowych ucznia,

- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego,
- wzmacnianie pro aktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych przez ich dziecko,
- wskazanie rodzicom aktualnych i rzetelnych merytorycznie źródeł informacji.

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII
- lekcje z wychowawcą
- warsztaty
- doradztwo indywidualne (realizowane w formie pomocy psychologiczno – pedagogicznej)
- spotkania z ekspertami
- wycieczki zawodoznawcze
- spotkania z rodzicami
- formy wizualne – strona internetowa szkoły

Klasa 0

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego:

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

1) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego;

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności

§ 2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla:

1) przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego – określa załącznik nr 1 do rozporządzenia:

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

1. Poznanie siebie

Dziecko:

1.1 określa, co lubi robić;

1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;

1.3 określa, co robi dobrze;

1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;

2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);

3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;

4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;

4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Zajęcia w zakresie preorientacji zawodowej w klasach O są spójne z treściami realizowanego na tym etapie edukacyjnym programu: Małgorzata Kwaśniewska, Joanna Lendzian, Wiesława Żaba – Żabińska, „Wokół przedszkola”, Wydawnictwo Mac Edukacja szczególnie w obszarze szczegółowych zakresów tematycznych:

- Higiena ciała i otoczenia
- Dbłość o bezpieczeństwo
- Myślenie przyczynowo – skutkowe
- Myślenie (logiczne, twórcze)
- Słownictwo
- Wypowiedzi ustne
- Organizacja czasu i przestrzeni
- Działalność badawcza
- Działalność konstrukcyjno – techniczna
- Informacje o sobie
- Własne możliwości
- Współdziałanie w grupie
- Komunikowanie się w grupie
- Miejsce zamieszkania
- Praca

W zakresie celów edukacyjnych cele preorientacji zawodowego są zbieżne z wybranymi celami realizowanymi w ramach powyżej wskazanego programu:

Cele dotyczące wspomaganie biologicznej sfery rozwoju dziecka:

- Przestrzeganie zasad higieny ciała i otoczenia
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa

Cele dotyczące wspomagania psychologicznej sfery rozwoju dziecka:

- rozwijanie myślenia przyczynowo – skutkowego
- rozwijanie myślenia symbolicznego
- rozwijanie myślenia twórczego
- rozwijanie myślenia logicznego
- rozwijanie i wzbogacanie słownictwa
- kształcenie umiejętności samodzielnego wypowiedania się
- rozwijanie wypowiedzi prawidłowych pod względem gramatycznym
- rozwijanie umiejętności organizacji czasu i przestrzeni
- zainteresowanie działalnością badawczą
- zachęcanie do działalności konstrukcyjno – technicznej

Cele dotyczące wspomagania sfery socjologicznej rozwoju dziecka:

- zachęcanie do poznawania własnych możliwości
- zachęcanie do zdobywania informacji na temat członków własnej rodziny
- zgodne współdziałanie z kolegami z grupy
- rozwijanie umiejętności komunikowania się w grupie
- zapoznanie z zawodami osób pracujących w pobliżu przedszkola
- rozwijanie zainteresowań technicznych, wychowanie do pracy

Ponadto w ramach preorientacji zawodowej zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na podstawie publikacji: M. Bujakowski, I. Chmiel, J. Hytkowska – Fąfara, K. Łabędzka-Stanecka, K. Sarad-Deć, D. Sowiak, Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>):

- Urządzamy kącki zainteresowań
- Pokaz naszych zainteresowań
- Zielono Mi!
- Wiem, kto pracuje w przedszkolu
- Jak jest w szkole?
- Gdy będę większy, to...
- Mój pokój – mój świat

Według uznania i potrzeb nauczyciela w ramach preorientacji zawodowej zrealizowane będą wycieczki do miejsc pracy oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. Preferowane są spotkania z przedstawicielami zawodów, którzy nie są rodzicem dziecka z danego oddziału.

W roku 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły uzależniona będzie od sytuacji epidemiologicznej.

Literatura

Bujakowski M., Chmiel I., Hytkowska-Fąfara J., Łabędzka-Stanecka K., Sarad-Deć K., Sowiak D., Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017

Forma B., Przepióra A., Poznajemy zawody. Części 1,2,3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016

Grzeszkiewicz B. (red.), Preorientacja zawodowa dzieci w wieku przedszkolnym, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004.

Maćkowiak A., Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2016

Maćkowiak A., Zgadnij kto to, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011

Strzeмиńska – Więckowiak D., Kim zostanę? Wierszyki o zawodach, SBM, Warszawa 2014.

Filmy:

<http://www.abc.tvp.pl/19256593/kulisy-czyli-blekitek-poznajemy-zawody>

Klasy I-III

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego:

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.

5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

§ 2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–VI szkół podstawowych – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia:

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Klasy pierwsze – tematy:

1. Przyroda wokół nas – omawianie czynności wykonywanych przez sadownika i ogrodnika.
2. Rytm świata – melodie z różnych kontynentów – geograf, kartograf, muzyk.
3. Kto pracuje w mojej szkole? – nauczyciel, sekretarz, kucharka, woźna, dozorca.
4. Gdzie wydobywano złoto? – poznanie znaczenia dorobku minionych epok – historyk, archeolog.
5. U logopedy – charakterystyka pracy logopedy.

6. Sylwetki sławnych ludzi – A. Małysz-sportowiec; K. Kolumb – żeglarz i odkrywca.
7. Mój dzień-racjonalne odżywianie się – dietetyk.
8. Szkolna biblioteka – informacje związane z historią powstania książki – kronikarz, autor, drukarz, przedstawiciel handlowy, księgarz, kasjer.
9. Listopadowe marzenia – poznanie nazw zawodów wykonywanych w cyrku – atleta, zongler, klaun.
10. Kto pracuje w teatrze? – aktor, sufler, scenograf, reżyser.
11. Dawniej, dziś i w przyszłości – bednarz, karczmarz, kowal.
12. Wielcy i mali wynalazcy – wynalazca, konstruktor.
13. Niesamowite budowle – architekt, murarz.
14. Jesteśmy pasażerami – praca stoczniońca.
15. Galaktyczna niespodzianka – praca astronauty.
16. Nie daj się chorobie – praca lekarza, pielęgniarki.
17. Strażacy w akcji – zapoznanie z pracą strażaka.
18. Program do edukacji wczesnoszkolnej Nowi Tropiciele. J. Hanisz.

Klasy drugie – tematy:

1. Nad morzem. Morskie tajemnice. – latarnik, marynarz.
2. Czy wiesz, co jesz? Zabawa w gotowanie. – dietetyk, kucharz.
3. Co nam dają drzewa? Zachowanie lasie. – leśnik, ekolog.
4. Zdrowym być. Katar. – lekarz.
5. Wywiad z weterynarzem. – weterynarz.
6. W królestwie wierszy – poeta.

7. Klasa małych ratowników. Orzeł Kazimierz – ratownik górski GOPR/TOPR.
8. Kto jest kim na planie filmowym? – reżyser, aktor, scenograf.
9. Na zakupach. Siła reklamy. – sprzedawca, spec od PR
10. Jak powstaje dom? Kto buduje dom? – architekt, budowniczy.
11. Podróżowanie. – podróżnik.

Klasy trzecie – tematy:

1. W górach – speleolog, juhas.
2. Kłusownictwo – leśnik.
3. I ty możesz zostać bankowcem, księgowym. – zawody ekonomiczne.
4. Niespodzianka dla pani – nauczyciel.
5. Klasowa książka kucharska – kucharz.
6. Warzywa na naszych stołach – dietetyk.
7. Prace polowe dawniej i dziś – rolnik.
8. Jesienne prace polowe – rolnik.
9. Spotkanie i wywiad z pielęgniarką szkolną.
10. W świecie ciszy – tłumacz języka migowego.
11. Do czego jest nam potrzebny węgiel? – górnik.
12. Podróż do wnętrza Ziemi – geolog.
13. Tkaniny i dzianiny własnej roboty – tkacz.
14. Dziewczynka z zapałkami – opiekun społeczny, wychowawca domu dziecka.
15. Nasze oczy – okulista.

16. W składziku poety – poeta.
17. Doktor Dolittle – weterynarz.
18. Namalowana historia – artysta malarz.
19. O psie, który jeździł koleją – zawiadowca.
20. Ogród warzywno- kwiatowy – ogrodnik.
21. Kompozycje kwiatowe – florysta.
22. Jak dbać o piękny uśmiech – dentysta.

Ponadto w ramach orientacji zawodowej:

• zrealizowane zostaną zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami”, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>);

- a) Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.
- b) Brawo ja! – prezentacja własnych talentów.
- c) Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- d) Po co się uczyć?

• zrealizowane zostaną wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami zawodów. Wydarzenia te mają być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej. W roku 2021/2022 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły uzależniona będzie od sytuacji epidemiologicznej.

Literatura

- Bartosz B., „Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych”; http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami”, ORE, Warszawa 2017
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., „Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu”, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Forma B., Przepióra A., „Poznajemy zawody”. Części 1,2,3, Wyd. Bliżej Przedszkola, Kraków 2016.
- Maćkowiak A., „Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach”, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2016.
- Maćkowiak A., „Zgadnij kto to”, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2011
- Strzeмиńska-Więckowiak D., „Kim zostanę? Wierszyki o zawodach”, SBM, Warszawa 2014.

Klasy IV - VI

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego:

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

- 2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.
- 5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;
- 6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;
- 7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach

podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

§ 2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–VI szkół podstawowych – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej .
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

Załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

1. Poznawanie zasobów własnych

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, o swoich planach edukacyjna-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą w roku szkolnym 2022/2023 poprzez:

- Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą bądź innych przedmiotach na podstawie publikacji: J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI- szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>):
 - a) „Ja - To znaczy kto?
 - b) Moc jest ze mną – ja też jestem Supermanem.
 - c) Zawodowy idol – Czy płotki biegają przez płotki?
 - d) Kucharz, kelner dwa bratanki, czyli o podobieństwie zawodów.
 - e) Po co mi ta praca?
 - f) Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
 - g) Jak oszczędzić pierwszy milion?
 - h) Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą bądź innych przedmiotach na podstawie podstawy programowej oraz programów nauczania poszczególnych przedmiotów.

Literatura

- Bartosz B., „Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych”; http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami”, ORE, Warszawa 2017 <https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>
- Wybieram zawód - pakiet edukacyjny dla klas 4-6 szkoły podstawowej <http://www.scholaris.pl/zasob/103923>
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., „Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu”, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Forma B., Przepióra A., „Poznajemy zawody”. Części 1,2,3, Wyd. Bliżej Przedszkola, Kraków 2016.
- Maćkowiak A., „Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach”, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2016.
- Maćkowiak A., „Zgadnij kto to”, Wyd. Harmonia, Gdańsk 2011.
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006.

Klasy VII - VIII

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

3) w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych, o których mowa w § 2 pkt 4–7, na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy – na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych;

4) w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy; 1) Minister Edukacji Narodowej

kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 2315). Dziennik Ustaw – 2 – Poz. 325

5) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół specjalnych przysposabiających do pracy, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych z wyjątkiem branżowych szkół II stopnia, szkół policealnych i szkół dla dorosłych, w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy.
- Przygotowanie do pełnienia możliwych ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.

- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją
- Rozwijanie kompetencji transferowalnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII – VIII szkół podstawowych

Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

1. *Poznawanie zasobów własnych*

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści w roku szkolnym 2022/2023 poprzez:

OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

- Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym:
 - a) Tematyka zajęć w klasie 7:
 1. Wszyscy jesteście zdolni!
 2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
 3. Umiejętności a zawód.
 4. Moje umiejętności.
 5. Czym się interesuję?
 6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?
 7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
 8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
 9. Od elektryka do kierownika.
 10. Kompetencje na rynku pracy.
 - b) Tematyka zajęć w klasie 8:
 1. System edukacji w Polsce. Szkoła podstawowa i co dalej?
 2. Zawody wokół nas.
 3. Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
 4. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?

5. Praca jako wartość w życiu człowieka.
6. Nowe zawody na rynku pracy.
7. Dokumenty aplikacyjne. Piszemy CV i List Motywacyjny.
8. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie.
9. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.
10. Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?

- Warsztat dla klas VIII „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych (II semestr roku szkolnego).
- Centrum Informacji i Doradztwa Młodzieżowego – indywidualne spotkania z doradcą zawodowym.
- Warsztat z doradcą zawodowo-edukacyjnym z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Zajęcia z nauczycielem wychowawcą. Klasa VII – Jakie wartości są dla mnie ważne?; Klasa VIII – Rozpoznaję swoje aspiracje.
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).
- Indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne.
- Zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą bądź innych przedmiotach na podstawie podstawy programowej oraz programów nauczania poszczególnych przedmiotów.
- Nawiązanie współpracy ze szkołami zawodowymi.
- Spotkanie informacyjno – doradcze dla rodziców, „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”.

Literatura dla ucznia:

- Cottrell S., Podręcznik umiejętności studiowania, Zysk i S-ka Wydawnictwo, Poznań 2007.
- Covey S., 7 nawyków skutecznego nastolatka, Rebis, Poznań 2011.
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017.
- Zawadka M., Chcę być kimś. Cz. 1,2,3. Wydawnictwo Mind&Dream 2016.

Literatura dla wychowawcy, nauczyciela, doradcy:

- Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011.
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu, KOWEziU, Warszawa 2014; <http://euroguidance.pl/ksiazki/>
- Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)
- Gardner H., Inteligencje wielorakie, MT Biznes, Warszawa 2009.
- Gladwell M., Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu, Wydawnictwo ZNAK, Kraków 2008.
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów, KOWEziU, Warszawa 2006.
- Górczyński M., Obidniak D., Pfeiffer A., Suliga M., Informator o zawodach szkolnictwa zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2017.
- Gut R., Piegowska M., Wójcik B., Zarządzanie sobą. Książka o działaniu, myśleniu i odczuwaniu, Difin, Warszawa 2008.
- Rosalska M., Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego, KOWEziU, Warszawa 2012.
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym, KOWEziU, Warszawa 2004.

- Santorski J., Konel M., Le Guern B., Prymusom dziękujemy. Nowe spojrzenie na życie i karierę, Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza, Warszawa 2007.

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2022/2023

1. Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	<i>Tematyka działań</i>	<i>Liczba oddziałów, których dotyczą zadania</i>	<i>Metody i formy realizacji</i>	<i>Termin</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
SEMESTR I					
1	Spotkanie z zespołem ds. realizacji doradztwa zawodowego, analiza założeń programu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2021/2022.	-----	! dyskusja ! analiza potrzeb	! Wrzesień	! Doradca zawodowy
2	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów.	! klasy VIII ! klasy VII	! sondaż	! Październik	! Doradca zawodowy
3	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjnych i zawodowych.	! klasy VIII	! sondaż	! Październik	! Doradca zawodowy
4	Analiza danych uzyskanych z diagnozy.	-----	! analiza uzyskanych informacji ! spotkanie z wychowawcami klas, pedagogiem	! Październik	! Doradca zawodowy
5	Realizacja zajęć z zakresu Klasy VIII.	! klasy VIII	! zajęcia	! Październik - Kwiecień	! Doradca zawodowy
6	Spotkanie informacyjno-doradcze dla	! Rodzice	! spotkanie	! Styczeń	! Doradca

	rodziców „Jak pomóc dziecku wybrać szkołę i zawód”.	uczniów klas VIII	informacyjno doradcze		zawodowy
7	Nawiązanie współpracy z szkołami zawodowymi.	! klasy VIII	! spotkania/warsztaty	! Styczeń	! Doradca zawodowy
8	Ewaluacja formatywna	! klasy VII, ! klasy VIII	! sondaż	! Koniec semestru	! Doradca zawodowy
SEMESTR II					
1.	Realizacja zajęć obowiązkowych z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII.	! klasy VII	! zajęcia	! Wrzesień-Czerwiec	! Doradca zawodowy
2.	Warsztat dla klas VIII „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”.	! klasy VIII	! warsztat	! Marzec	! Doradca zawodowy
3.	Warsztat dla klas VIII „Jak logować się do systemu”	! klasy VIII	! warsztat	! Marzec	! Informatyk ! Doradca zawodowy
4.	Warsztaty dla uczniów „Jak mądrze wybrać zawód i szkołę”.	! klasy VII-VIII	! warsztat	! Marzec	! Doradca z PPP
5.	Szkolny festiwal nauki.	! klasy IV-VIII	! warsztat	! Kwiecień	! Zespół doradztwa zawodowego ! Wychowawcy klas ! Doradca zawodowy
6.	Koordinowanie działań związanych z	! klasy VIII	! Lekcje	! II semestr	! Wychowawcy

	rekrutacją do szkół ponadpodstawowych.		wychowawcze ! Indywidualne konsultacje		klas ! Doradca zawodowy
7.	Ewaluacja końcowa	! klasy I-VIII	! sondaż	! Koniec semestru	! Doradca zawodowy ! Wychowawcy klas
CAŁY ROK SZKOLNY					
1.	Diagnoza zainteresowań, uzdolnień i preferencji uczniów, rozpoznawanie umiejętności i predyspozycji zawodowych, rozwijanie umiejętności autoprezentacji, kształtowanie świadomości swoich mocnych i słabych stron.	! klasy I - VIII	! Zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Pedagog, ! Wychowawcy, ! Nauczyciele.
2.	Wspomaganie efektywności procesu uczenia się, diagnoza stylu uczenia się i rodzajów inteligencji, zapoznanie uczniów z mnemotechnikami, trening relaksacyjny	! klasy I - VIII	! Zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Pedagog
3.	Uczenie sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, warsztaty zachowań konstruktywnych w MDK.	! klasy I - VI	! Warsztaty	! Praca ciągła/oba semestry	! MDK ! Wychowawcy
4.	Indywidualne doradztwo edukacyjno-	! klasy VIII	! konsultacje	! Praca	! Doradca

	zawodowe.		indywidualne	ciągła/oba semestry	zawodowy ! Doradca z PPP
5.	Wdrażanie do pełnienia różnych ról społecznych poprzez przydzielanie uczniom różnych zadań do wykonania na rzecz klasy i społeczności szkolnej, oraz działalność w SU i wolontariacie szkolnym.	! klasy I - VIII	! zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy ! Opiekun SU i wolontariatu szkolnego
6.	Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego	-----	! gazetka ścienna	! Praca ciągła/oba semestry	! Doradca zawodowy
7.	Centrum Informacji i Doradztwa Młodzieżowego – indywidualne spotkania z doradcą zawodowym.	! klasy VIII	! spotkania informacyjno doradcze	! Praca ciągła/oba semestry	! Doradca zawodowy
8.	Realizacja zajęć z zakresu Klas I-III.	! klasy I - III	! zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klasowych ! Wychowawcy świetlicy
9.	Realizacja zajęć z zakresu Klas IV - VI.	! klasy IV - VI	! zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klasowych ! Nauczyciele przedmiotowi
10	Zajęcia doradczo-edukacyjne podczas lekcji wychowawczych.	! klasy I-VIII	! zajęcia	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klas
11	Zajęcia doradczo-edukacyjne w ramach	! klasy IV-VIII	! zajęcia	! Praca ciągła/oba	! Nauczyciele przedmiotowi

	przedmiotów.			semestry	
12	Spotkania z przedstawicielami zawodów.	! klasy I - VI	! spotkania	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klas ! Nauczyciele przedmiotów ! Psycholog ! Wyznaczeni nauczyciele
13	Wycieczki zawodoznawcze.	! klasy I-III	! wycieczki	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klas
14	Spotkania z przedstawicielami zawodów.	! klasy I-VI	! spotkania	! Praca ciągła/oba semestry	! Wychowawcy klas

W roku 2021/2022 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły uzależniona będzie od sytuacji epidemiologicznej.

Ewaluacja:

- zapisy w dokumentach szkolnych (dziennikach zajęć),
- obserwacja pracy uczniów na zajęciach,
- rozmowy z uczniami i ich rodzicami oraz z absolwentami,
- analiza wyników sondażów.